

בס"ד

פרשת נצבים - הרב ברוך רוזנבלום שנת תשס"ח.

פרשת השבוע שנקרא בע"ה בשבת זו, פרשת נצבים. הפרשה האחרונה של שנת תשס"ח.

פּוֹתַחַת הַתּוֹרָה - אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם כְּלֶכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם רְאֵשִׁיכֶם שְׁבֻטֵיכֶם זַקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל: (י) טַפְּכֶם נְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ מִחֲנִידְךָ מֵחֻטְבְּ עֲצִידְךָ עַד שְׂאֵב מִימְדְךָ.

ידועים דברי הזוהר הקדוש, שכותב שהמילה היום, הכוונה לראש השנה. הוא סומך את דבריו על שתי מקורות:

האחד בספר איוב, שנאמר (איוב א, ו) וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל ה' וַיָּבֹאוּ גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם.

וַיְהִי הַיּוֹם, כּוֹתֵב הַזּוֹהַר, רַש"י גַם מְבִיא אֶת הַדְּבָרִים - הַכוּוֹנָה לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה. בָּאִים אוֹתָם מֵלֹאכִים לִסְגָר עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וַיָּבֹאוּ גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם - הוּא בֵּא לְקַטְרַג... הַקְּב"ה מְדַבֵּר בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל אִיּוֹב הַשְּׁמֵת לִבְדָּה עַל עַבְדֵי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בְּאֶרֶץ אִישׁ תָּם וְאִשׁ יִרְא אֱלֹהִים וְסָר מֵעַד... וְאִזּוּ הַשָּׁטָן אוֹמֵר לוֹ הַחֲנָם יָרָא אִיּוֹב אֱלֹהִים... כְּלוֹמַר תַּעֲמִיד אוֹתוֹ בְּנִיסִיוֹנוֹת, וְכֹל זֶה אִירַע בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה...

לכן אומר הזוהר אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם מדובר כאן על ראש השנה, שכולם מתייצבים בראש השנה שְׁבֻטֵיכֶם זַקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל: טַפְּכֶם נְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ מִחֲנִידְךָ מֵחֻטְבְּ עֲצִידְךָ עַד שְׂאֵב מִימְדְךָ.

פרשת השבוע, פרשת נצבים, יש בה כמה וכמה מקורות שעוסקים במצות התשובה, ורבותינו (רמב"ן, ספורנו...) מדברים על המקורות הללו, ואנחנו רוצים היום בע"ה, לעמוד על מצות התשובה, הטמונה כאן בפרשה, ובעיקר על עבודת ראש השנה, שאפשר להתחבר לנושא הזה, דרך פסוקים בפרשת השבוע. נתחיל קודם ביסודות שכתובים ברמב"ן, ונעבור לראש השנה... ולקראת סיום בע"ה, נחבר את כל הדברים יחד.

אומרת התורה (ל, א) וַיְהִי כִּי יָבֹאוּ עֲלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֶיךָ וְהִשְׁבַּתְתָּ אֶל לִבְבְּךָ בְּכָל הַיּוֹם אֲשֶׁר הִדִּיחְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: (ב) וְשִׁבַּתְתָּ עַד ה' אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלוֹ כְּכָל אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם וּבְנִידְךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ... (ו) וּמַל ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת לִבְבְּךָ וְאֶת לִבְבֵּךְ לִרְעֹד לְאֵהָבָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ:

על פסוק (ו) כותב הרמב"ן במקום דברים, שהוא כבר כתב אותם בפרשת בראשית, אבל בכל אופן, כאן הוא מרחיב בה, ואנחנו רוצים להוציא מכאן יסוד מסוים.

כותב הרמב"ן - **ומל ה' אלהיך את לבבך.** זהו שאמרו (שבת קד) הבא לטהר מסייעין אותו מביטחך שתשוב אליו בכל לבבך והוא יעזור אותך ויראה מן הכתובים ענין זה שאומר כי מזמן הבריאה היתה רשות ביד האדם לעשות כרצונו צדיק או רשע וכל זמן התורה כן כדי שיהיה להם זכות בבחירתם בטוב ועונש ברעותם ברע אבל לימות המשיח תהיה הבחירה בטוב להם טבע [שיבוא המשיח, כבר לא יהיה רע, אנשים יעשו טוב מטבעם] לא יתאוה להם הלב למה שאינו ראוי ולא יחפץ בו כלל והיא המילה הנזכרת כאן כי החמדה והתאוה ערלה ללב ומול הלב הוא שלא יחמוד ולא יתאוה וישוב האדם בזמן ההוא לאשר היה קודם חטאו של אדם הראשון שהיה עושה בטבעו מה שראוי לעשות ולא היה לו ברצונו דבר והפכו כמו שפירשתי בסדר בראשית (ב ט) וזהו מה שאמר הכתוב בירמיה (לא ל- לב) הנה ימים באים נאם ה' וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה ברית חדשה לא כברית אשר כרתי את אבותם וגו' כי זאת הברית אשר אכרות את בית ישראל אחרי הימים ההם נתתי את תורתך בקרבם ועל לבם אכתבנה וזהו בטול יצר הרע ועשות הלב בטבעו מעשהו הראוי ולכך אמר עוד (שם פסוקים לב לג) והייתי להם לאלהים והמה יהיו לי לעם ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו את ה' כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם ובידוע כי יצר לב האדם רע מנעוריו וצריכים ללמד אותם אלא שיתבטל יצרם בזמן ההוא לגמרי וכן נאמר ביחזקאל (לו כו כז) ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם וגו' ועשיתי את אשר בחקי תלכו והלב החדש ירמוז לטבעו והרוח לחפץ ולרצון וזהו שאמרו רבותינו (שבת קנא) והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ (קהלת יב א) אלו ימות המשיח שאין בהם לא זכות ולא חובה כי בימי המשיח לא יהיה באדם חפץ אבל יעשה בטבעו המעשה הראוי ולפיכך אין בהם לא זכות ולא חובה כי הזכות והחובה תלוים בחפץ.

עפ"י כל הסימנים, שיבוא המשיח, שזה הולך להיות בשנה הקרובה... עפ"י רוב המפרשים, זה אמור להיות בשנת תשס"ט... האדמו"ר מצאנו הביא את דברי הראב"ד הראשון, לפני כמעט 900 שנה, יש לו ספר שנקרא אמרי בינה, נקרא את דבריו בפנים - ובריש יובלא דארבעין ותשע, חרותא דיובלא ארבעין ותמני, בשתא שבע מאה ושתין ותמני באלף שתיאיה, יובלא רבתא ויתבון עמא קדישא באחסנתיהון - כולם יחזרו חזרה לארץ ישראל, ביובל שיהיה לאחר שנת תשס"ח.

הוסיף על דבריו, האדמו"ר מאיזביצא, שכותב בספרו דבר נורא - במהלך 6000 שנה, כך הוא עושה חשבון, שקיים העולם, יוצאת ברכת החמה בערב פסח, שלוש פעמים בלבד.

בפעם הראשונה, זה היה כאשר בני ישראל יצאו ממצרים, והפעם השנייה, זה היה בשנה שבה היתה הגזירה של המן, והפעם השלישית תהיה בשנת תשס"ט, שכולנו תקווה, שבכל שנה שזוה קורה, זה מביא גאולה... אז ודאי שבפעם הראשונה זו היתה גאולת מצרים, ובפעם השנייה נגאלנו מהמן, אז הגאולה השלישית, כולנו מבינים, שאנחנו מתקרבים לעת הזאת ...

כותב כאן הרמב"ן, על הפסוק **ומל ה' אלהיך את לבבך**, שהקב"ה יסיר לנו את ערלת הלב, ואז כולנו נעשה את רצונו יתברך בטבע, בלי שום רצון רע.

כותב הרמב"ן את הדברים הללו, כדברים הללו גם בספר בראשית, ושם הרמב"ן מוסיף עוד שתי נקודות, שאנחנו נזדקק להם בהמשך, לכן אנחנו מביאים אותם.

כותב הרמב"ן על הפסוק { ט } **ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע - והיפה בעיני כי האדם היה עושה בטבעו מה שראוי לעשות כפי התולדות כאשר יעשו השמים וכל צבאם** [כמו שלשמש ולירח אין שום רצון, לשנות מהמסלול שהקב"ה תבע להם בבריאה, כך היה אדם הראשון] **פועלי אמת שפעותם אמת ולא ישנו את תפקידם ואין להם במעשיהם אהבה או שנאה** [אין לשמש איזה מסלול שהיא אוהבת לעשות או לא אוהבת לעשות... רק העץ הזה, שהקב"ה אמר לא לאכל ממנו, שם היה מונח החשק והרצון, לעשות רצונו או לא] **ופרי האילן הזה היה מוליד הרצון והחפץ שיבחרו אוכליו בדבר או בהפכו לטוב או לרע ולכן נקרא "עץ הדעת טוב ורע" כי ה"דעת" יאמר בלשונו על הרצון...**

ממשיך הרמב"ן ואומר עוד קטע נוסף, ובוזה נוכל בע"ה, לומר את היסוד הראשון - ואפשר שנתכוון הכתוב לענין הזה כשאמר **אשר עשה האלהים את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים** (קהלת ז כט) ה"יושר" שיאחוז דרך אחת ישרה וה"בקשו חשבונות רבים" שיבקש לו מעשים משתנים בבחירה ממנו וכאשר צוהו הקב"ה על העץ שלא יאכל ממנו לא הודיעו כי בו המדה הזאת רק אמר לו סתם "ומפרי העץ אשר בתוך הגן" כלומר הידוע באמצעותו לא תאכל ממנו והוא מאמר האשה אל הנחש והכתוב שאמר **ועץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו** (להלן פסוק יז) הזכירו הכתוב אלינו בשמו.

זה היסוד הנוסף, שמביא הרמב"ן בספר בראשית.

לאחר ההקדמה הזאת, ניגש לקטע נוסף בפרשה. קטע שמופיע במצוות התשובה, גם כן, אליבא ד'הרמב"ן:

(דברים ל, יא) כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום לא-נפלאות הוא ממך ולא רחקה הוא ...

פתחנו ואמרנו שאליבא ד'הזוהר הקדוש, **היום, זהו ראש השנה, כי המצוה הזאת - זוהי מצות התשובה... לא-נפלאות הוא ממך ולא רחקה הוא** - קל מאוד לעשות תשובה ... [יג] **ולא-מעבר לים הוא לאמר מי יעבר-לנו אל-עבר הים ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: { יד } כי-קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשתו ...**

ממשיכה התורה ואומרת - {טו} **ראה נתתי לפניך היום את-החיים ואת-הטוב ואת-הממות ואת-הרע: { טז } אשר אנכי מצוה היום לאהבה את-ה' אלהיך ללכת בדרכיו ולשמר מצותיו וחקתיו ומשפטיו וחיית ורבת וברכה ה' אלהיך בארץ אשר-אתה בא-שמה לרשתה... { יט } העידתי בכם היום את-השמים ואת-הארץ החיים והממות נתתי לפניך הברכה והקלה וברכת בחיים למען תחיה אתה וזרעך...**

אומר רש"י - **העדת בכם היום את השמים ואת הארץ**. אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל, הסתכלו בשמים שבראתי לשמש אתכם, שמה שנו את מדתם, שמה לא עלה גלגל חמה מן המזרח והאיר לכל העולם, כענין שנאמר (קהלת א, ה) וזרח השמש ובא השמש, הסתכלו בארץ שבראתי לשמש אתכם, שמה שנתה מדתה, שמה זרעתם אותה ולא צמחה, או שמה זרעתם חטים והעלתה שעורים, ומה אלו שנעשו לא לשכר ולא להפסד אם זוכין אין מקבלין שכר ואם חוטאין אין מקבלין פרענות, לא שנו את מדתם, אתם, שאם זכיתם תקבלו שכר, ואם חטאתם תקבלו פרענות על אחת כמה וכמה.

בא ר' ירוחם ממיר, מביא את דברי רש"י על הספרי, ושואל שאלה עצומה (דעת חכמה ומוסר, חלק ב, מאמר נח) - מה בכלל הקל וחומר, שהספרי עושה מהשמש והאדמה?

אם השמש לא משנה את תפקידה, וזורחת במזרח ושוקעת במערב, תלמד ממנה. היא לא מקבלת שכר. אתה זורע באדמה זרעים, והם צומחים... היא לא משנה את תפקידה, אז למה אתה משנה את תפקידך?

מה הקל וחומר הזה? לשמש יש יצר הרע, שאומר לה היום אל תזרחי!! לאדמה יש יצר הרע, שאומר לה היום אל תוציאי פירות!!

לאדם יש יצר הרע, אומר לו 'היום, אל תקום לתפילה'... 'היום אל תעשה ככה...' . הוא מתמודד כל יום, עם התמודדויות של יצר הרע...

בכל אופן, לשמש אין שום יצר, שמשפיע עליה שהיום לא תזרח. אין יצר הרע, שמשפיע על האדמה, שלא תהיה עם פירות... אז מה דורשים מאיתנו, ללמוד קל וחומר, מהאדמה, או מהשמש והירח?

שאלה נפלאה, ששואל ר' ירוחם ממיר

כדי להבין את יסודם של דברים, ניכנס ברשותכם קצת לעומק של ראש השנה, ולאחר מכן נוכל להבין, את כל מה שדיברנו עד עכשיו:

אומרת הגמרא (מסכת ראש השנה טז, א) - ואמרו לפני בראש השנה מלכויות זכרונות ושופרות מלכויות כדי שתמליכוני עליכם...

כולנו יודעים, שהעבודה של ראש השנה בעיקרה, היא להמליך את הקב"ה למלך...

השפתי חיים, לר' חיים פרידלנדר, במאמרי ראש השנה, שואל שאלה נפלאה על דברי הגמרא – בגמרא כתוב, אמרו לפני מלכויות... כדי שתמליכוני עליכם... משמע, שהמלכה היא לא באמירת מלכויות, כי אם ההמלכה היתה באמירת מלכויות, היה צריך להיות כתוב "אמרו לפני מלכויות ותמליכוני עליכם"...

בגמרא כתוב – אמרו לפני בראש השנה מלכויות... כדי שתמליכוני עליכם, משמע, זה לא עצם ההמלכה...

שואל ר' חיים פרידלנדר – אם זה לא עצם ההמלכה, אז מהי ההמלכה?

שאלה נוספת שהוא שואל – בגמרא משמע, שאמירת המלכויות, מביאה את האדם לברכה, שהקב"ה יברך אותו, כתוצאה מאמירת המלכויות.

לכאורה זה פלא, כי אנחנו יודעים שכל עיקר המלכויות, זה עיקר העבודה....

הגמרא שם, במסכת ראש השנה, מתחילה כך - **תניא א"ר יהודה משום ר"ע מפני מה אמרה תורה הביאו עומר בפסח מפני שהפסח זמן תבואה הוא אמר הקב"ה הביאו לפני עומר בפסח כדי שתתברך לכם תבואה שבשדות ומפני מה אמרה תורה הביאו שתי הלחם בעצרת מפני שעצרת זמן פירות האילן הוא אמר הקב"ה הביאו לפני שתי הלחם בעצרת כדי שיתברכו לכם פירות האילן ומפני מה אמרה תורה נסכו מים בחג אמר הקדוש ברוך הוא נסכו לפני מים בחג כדי שיתברכו לכם גשמי שנה...**

אם נסכם את מה שאומרת הגמרא – עצם ההבאה של שתי הלחם, עצם ההבאה של המים בחג, עצם ההבאה של עומר בחג, זה מביא ברכה.

ממשיכה הגמרא באותו קו - ואמרו לפני בראש השנה מלכויות זכרונות ושופרות מלכויות כדי שתמליכוני עליכם.

אם אתה הולך על אותו קו, שואל ר' חיים פרידלנדר, משמע, שלא הפשט הוא, שאתה ממליך את הקב"ה, באמירת מלכויות. כמו שאתה מביא מים, זה מברך לך את גשמי השנה.. כמו שאתה מביא שתי הלחם, זה מברך לך את הפירות... אם אתה ממליך אותי, זה מברך אותך!

משמע, שעיקר אמירת המלכויות, זה כדי להביא עליך ברכה. אבל כולנו יודעים, שזה לא ככה. כולנו יודעים שאמירת מלכויות בראש השנה, זה כדי להמליך את הקב"ה, זה התפקיד של ראש השנה.... אז מה זה אמרו לפני מלכויות... כדי שתמליכוני עליכם?

שאלה נוספת שעומדים עליהם רבותינו – בכל יום אנחנו ממליכים את הקב"ה, ממליכים אותו באמירת 'שמע ישראל'. ארבע פעמים ביום – אחד בקרבנות, אחד בסדר התפילה, אחד בקריאת שמע ערבית, אחד בקריאת שמע על המיטה.

ארבע פעמים ביום, אומרים שמע ישראל, והמשנה במסכת ברכות אומרת – למה קדמה 'שמע' ל'והיה אם שמע'?

אלא, כדי שיקבל על עצמו עול מלכות שמים תחילה, ואח"כ קבלת עול מצוות.

זאת אומרת, שאמירת שמע, זה קבלת עול מלכות שמים. גם סדר המלכויות, מסתיימים בפסוק אחד - **וּבְתוֹרַתְךָ כְּתוּב לְאָמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד** – זה קבלת עול מלכות שמים.

שואלים המפרשים – אם כל יום אתה ממליך את הקב"ה, ארבע פעמים ביום, אז מה ההמלכה המיוחדת שיש בראש השנה, יותר מכל השנה כולה?

שאלה נוספת שראיתי, שמעירים אותה – מה הענין הזה, של המלכת הקב"ה?

הרי הקב"ה לא צריך את ההמלכה הזאת, כמו שמלך בשר ודם צריך את זה. מלך בשר ודם צריך את זה, כי אין מלך בלא עם. אדם לא יכל להחזיר על עצמו כמלך, אם אין אנשים מתחתיו שמקבלים את המלכות שלו.

הוא יכל להיות מושל, הוא יכל לשלוט עליהם בעריצות... אם זה לא מרצון, זו לא מלכות, זוהי שררה. אם זה לא מרצון, זה לא נקרא מלך.

בכל בוקר, אנחנו אומרים ב'אדון עולם' – 'אדון עולם אשר מלך, בטרם כל יציר נברא...'. הקב"ה לא צריך אותנו כדי למלך, הוא מלך בעצמו.

מלך בשר ודם, אותו צריך להמליך .

אם ככה, שואלים המפרשים – לשם מה נועד הענין הזה, של ההמלכה בראש השנה ?

כדי להבין את יסודם של דברים, נעמוד על רעיון, שכפי שפתחנו, שר' ירוחם ממיר מביא אותו, גם הרב דסלר בספרו, מכתב מאליהו (חלק א', עמוד 117) מביא את הדברים, דברים נפלאים מאוד.

נפתח אולי בכותרת של המאמר שלהם:

תכלית הבחירה - ביטול הבחירה - כולנו יודעים שיש לנו יכולת לבחור. ובחירת בחיים, אומרת התורה.

יש לך אפשרות לבחור בחיים, יש לך אפשרות לבחור במוות. יש לך אפשרות לבחור בטוב, יש לך אפשרות לבחור ברע.

התורה אומרת לך – ובחירת בחיים – אתה בוחר !

אומר רבינו ירוחם ממיר תכלית הבחירה – ביטול הבחירה. למה הוא מתכוון ?

הוא כותב את הדברים לא באריכות יתירה, אבל בכל יסוד שלו, אשר להאריך ולהעמיק .

כולנו יודעים שמלאכים לא חוטאים. אמנם אנחנו תכף נראה, שבכמה וכמה מקומות כתוב, שמלאכים חטאו, אבל בכלליות, מלאך לא חוטא.

חשבתי שמלאך לא חוטא, מכיוון שאין לו יצר הרע....

בא רבינו הרמח"ל, בספרו דרך עץ החיים, וכותב סיבה אחרת, למה מלאך לא חוטא – ואם היתה הידיעה רחבה ועומדת על לב בני האדם לא היו חוטאים לעולם. אף לא היה היצר קרוב אליהם ושולט עליהם, כמו שאינו שולט במלאכים .

לא כתוב כאן, שלמלאך אין יצר הרע, אלא כתוב כאן, שמלאך, לא שולט בו יצר הרע. למה לא ?

אומר הרמח"ל – כי המלאך נמצא כל הזמן מול הקב"ה.

אם היה מול העיניים שלנו הקב"ה 24 שעות ביממה, לא היינו חוטאים.

למה אנחנו חוטאים ?

כי הקב"ה לא נמצא מול העיניים שלנו.

הרמח"ל (מסילת ישרים, פרק כ"ד) כותב, שמלאכים רועדים, ובשמים יש נהר שיוצא מהזיעה שיוצאת מהמלאכים .

למה מלאך מזיע ?

לא מעודף עבודה, ולא מעודף ריצה - וכבר מצאנו שהמלאכים הגדולים והרמים, חרדים ורועשים תמיד מפני גאות ה' עד שאמרו זכרונם לברכה במשל חכמתם (חגיגה יג, ב) נהר דינור מהיכן יוצא מזיעתן של חיות, והוא מפני האימה אשר עליהם תמיד מרוממותו יתברך פן יעדרו דבר קטן מן הכבוד והקדושה הראוי לפניו...

מלאכים מזיעים מפחד – מפחדו של הקב"ה .

מצאנו בכמה מקומות, שמלאכים חטאו:

פסוק בסוף ספר בראשית (ו, ב) וַיֵּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ ...

אלו היו שני מלאכים, אחד קוראים לו עוזה, והשני קוראים לו עוזיאל, שבשעה שהקב"ה ניחם שעשה את האדם, אמרו לו אותם שתי מלאכים "אמרנו לך לא לברוא את האדם !!!"

הם היו מאותם כתות, שאמרו לקב"ה, שלא כדאי לברוא את האדם.

כתוב בבראשית רבה, שהמלאכים התחלקו לארבע כתות, ואותם שתי מלאכים היו שם ואמרו, שלא כדאי לברוא את האדם .

בשעה שהקב"ה ניחם על בריאת האדם, אמרו לו המלאכים – אילו היית שולח אותנו לעולם הזה, אנחנו לא היינו חוטאים ...

אמר להם הקב"ה – בבקשה, תרדו לעולם הזה...

ירדו המלאכים ... וחטאו...

אז מצאנו מלאכים שחוטאים, מצאנו מלאכים שנדחו ממחיצתו של הקב"ה, כאשר הם אמרו בסדום - **כי משחתים אנחנו את המקום הזה ...** ונדחו ממחיצתו של הקב"ה קל"ו שנים ... וחז"ל אומרים על הפסוק (כח, יב) **וְהָיָה מִלֶּאכֶי אֱלֹהִים עֲלֵימָם וַיִּרְדּוּ בָוֹם...**

שואל המדרש - היה צריך לומר, קודם כל יורדים ואחר כך עולים !

אומרים חז"ל - **עלים**, אלו שתי המלאכים, שהקב"ה דחה אותם ממחיצתו קל"ו שנים, ועכשיו הגיע התיקון, והמרחק בין סדום לחלום יעקב, זה בדיוק קל"ו שנים, עד שהמלאכים חזרו בחזרה.

מצאנו מקום נוסף שהמלאכים חטאו, אמנם לא בדיוק מלאכים, אלא אליהו הנביא - הגמרא (מסכת ב"מ) מביאה, שהכו את אליהו הנביא בשיתין פולסא דנורא, כי אליהו גילה לרבינו הקדוש, שרי היא ובניו, יש להם כח להביא את המשיח... הלך רבי והעמיד את ר' חייא ושתי בניו, והתפללו על עצירת הגשמים, והתחיל תהליך, של ביאת המשיח... הקב"ה שלח מלאך, כדי לבלבל את מחשבתו של ר' חייא, ועצר את כל התהליך של ביאת המשיח... שאל הקב"ה - מי גילה לרבי את הדבר הזה ? ואמרו שאליהו הנביא גילה, למרות שנאסר לגלות...

מצאנו שמלאכים חוטאים...

אומר הרמח"ל - למה מלאך לא חוטא ? כיון שהוא רואה את הקב"ה כל הזמן.

אם היתה ידיעה רחבה על הלב שלנו, כמו אצל מלאכים, גם אנחנו לא היינו חוטאים .

ברגע שמלאך מתנתק מלמעלה, הוא מגיע לכאן, הוא נמצא כאן, גם הוא חוטא...

אבל מצאנו שתי מלאכים, שקבלו מלקות של שיתין פולסא דנורא, וזה שם למעלה, לא פה. האחד זה המלאך שמקבל את תקיעות השופר, הוא המלאך שנקרא מטטרו"ן, בשמים התפקיד שלו זה שר הפנים, והמלאך הזה, ישב לכתוב את זכויותיהם של ישראל, ובדיוק באותו רגע, עלו למעלה ארבעה אנשים, באמצעות שם המפורש.

אחד האנשים שעלה למעלה, היה אלישע בן אבויה, וראה את המלאך הזה למעלה, יושב וכותב ...

אמר אלישע בן אבויה - איך יכל להיות, שמלאך יושב למעלה, והרי אין ישיבה במרום, אלא לקב"ה, וכל המלאכים עומדים ממעל לו. איך יכל להיות מלאך יושב ? והגיע למסקנה עגומה, שבשמים רח"ל, יש הנהגה נוספת, ולכן הוא ירד מן הדרך, כך אומרת הגמרא במסכת חגיגה, ועל הדבר הזה שהמלאך ישב, הכו אותו בשיתין פולסא דנורא ...

מצאנו דבר נוסף, דיברנו על זה כמדומני, לאחר תשעה באב, שמלאך אחד, מצוה אותו הקב"ה, לקחת גחלים מתחת כיסא הכבוד, ולזרוק את זה על ישראל, הוא המלאך גבריאל .

המלאך גבריאל ציוה את הכרוב, שהוא יקח את הגחלים, ויביא לו, ולא הוא יקח באופן ישיר, כיון שהתכוון לצנן מעט את הגחלים... והקב"ה העניש אותו על כך, בשיתין פולסא דנורא...

יוצא עפ"י זה, שמלאכים, כאשר הידיעה לא על ליבם, הם חוטאים, כמו שכתוב בחז"ל... **אומר לנו הרמח"ל** - כאשר הידיעה לא נמצאת מול העיניים שלך, אתה חוטא . אילו היתה הידיעה רחבה על הלב, כמו המלאכים, לא היו חוטאים.

לאחר ההקדמה הזאת, ניגש לעוד שלב נוסף :

ישנה גמרא (מסכת ברכות סא, ב) שאומרת - תניא רבי יוסי הגלילי אומר צדיקים יצר טוב שופטן שנאמר {תהילים קט-כב} ולבי חלל בקרבי רשעים יצר רע שופטן שנאמר {תהילים לו-ב} נאם פשע לרשע בקרב לבי אין פחד אלהים לנגד עיניו בינונים זה זה שופטן שנאמר {תהילים קט-לא} יעמוד לימין אביון להושיע משופטי נפשו אמר רבא כגון אנו בינונים אמר ליה אביי לא שביק מר חיי לכל בריה אם אתה נחשב כבינוני, אז מיהו צדיק !?

בא הגאון מוילנה על דברי הגמרא, ומבאר אותה כך - צדיק, היצר הטוב הוא המוביל אותו. אין לו שום רצון, לעשות רע.

בינוני, זה אדם שמתמודד, יצר הרע בא לבקר אותו, אבל זה לא שיצר הרע מכריע אותו לדבר עבירה. היצר הרע בא, ומנסה לשכנע אותו, והוא מתגבר עליו. כי אם הוא לא היה מתגבר, ועובר עבירה, אז הוא כבר לא היה נקרא בינוני...

דוד המלך מעיד על עצמו, לאחר חטא בת-שבע, והתשובה שהוא עשה, שהוא הצליח לעקור מקרבו את היצר הרע, שנאמר (תהילים קט) **כִּי עָנִי וְאָבִיוֹן אָנֹכִי וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי.**

אומר דוד המלך - לא רק שהצלחתי לעקור את היצר הרע, הגוף שלי, מלמעלה למטה, רוצה לעשות רק טוב...

אומר דוד המלך {תהילים נט} **חֲשַׁבְתִּי דְרָכַי וְאֶשְׁיְבָה רַגְלִי אֶל עֲדֹתֶיךָ ...**

אומר חז"ל במדרש (ויקרא רבה, פרק לה) - **אמר דוד רבונו של עולם בכל יום ויום הייתי מחשב ואומר למקום פלוני ולבית דינה פלונית אני הולך, והיו רגלי מביאות אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות, ה'א הוא דכתיב: ואשיבה רגלי אל עדתיך...**

אנחנו בדיוק להיפך מדוד המלך. אנחנו אומרים שאנחנו הולכים לבית המדרש, ובסוף הולכים לבנק. אנחנו נמצאים בדיוק היפך מדוד המלך.

דוד המלך אומר – אני הולך למעשה חולין, ונמשך לקדושה...

לאף אחד מאיתנו עדין לא קרה, שהוא רצה ללכת למקום פלוני, ומצא את עצמו בבית המדרש.

כל ההקדמה הזאת הקדמתי, כדי להביא את היסוד הבא:

כל בן-אדם שיושב כאן באולם, יכל לומר על עצמו, שהוא הצליח לעקור את היצר הרע, לא בהכל, אבל כל היושבים כאן, יכולים להעיד, שאין להם שום ניסיון עם חילול שבת, שום ניסיון!

היצר הרע לא בא, ומנסה לשכנע אותם, להדליק את האוטו בשבת, או להדליק אש בשבת... הוא יכל להגיד – ריבונו של עולם, אין לי יצר הרע!

למה אין לי?

אין לי יצר הרע להדליק אש בשבת, אין לי יצר הרע לכבות חשמל בשבת, אין לי יצר הרע לבשל בשבת... אין לי יצר הרע לא להניח תפלין... **ולבי חלל בקרבי!** נכון, יש עוד כמה מצוות, ששם אני נחשב לבינוני, או פחות מכך... נכון... שם יצר הרע בא, ומנסה לשכנע אותי...

נכון, קצת לשון הרע... משתדל... אבל מה אני יעשה, בזה עדין לא הגעתי לשלמות... אבל בשבת! **בציצית!** **ולבי חלל בקרבי!**

אני יכל לומר, שמכל התרי"ג מצוות, יש אולי 30 מצוות, שאני עדין מתמודד בהם...

יש מצוות, שאנחנו עדין מתמודדים... לתת צדקה/לא לתת צדקה... אני רוצה לומר, שלפעמים גם בחילול שבת אנחנו מתמודדים...

בחודש שעבר, היתה התמודדות של מישהו, שבא לשאול אותי – ערב שבת, היה 45 מעלות חום. חום אימים!

הוא התחיל לעשות קידוש, הוא רק גמר "בורא פרי הגפן..." נפל המזגן... עכשיו מה הוא יעשה כל השבת?

ישב כל השבת ויטפסף!! איפה עונג שבת?? מותר לקרוא לגוי?

אסור. אם אין לך חולה שאין בו סכנה, אסור לקרוא לגוי...

בדקנו בספרים... אמרתי לו – אם לא מדובר בחולה שיש בו סכנה, או שאין בו סכנה אפילו, אני חושב שכדאי היא השבת, שתזיע בשבילה...

הוא שואל את הילד שלו – אתה לא מרגיש קשיי נשימה? ☺

אני שואל אותו – היתה לך שאלה של האם להדליק אש בשבת?!

אבל כשה מגיע למזגן, אז יצר הרע מנסה אותו! כאן הוא כבר מנסה לתמרן..

אומרים לנו רבותינו – בכל דבר, יש לנו דבר של **ולבי חלל בקרבי** – הצלחתי להוציא ממני את היצר הרע... יש מקומות שהיצר הרע בא, ואני מנסה להתגבר, ויש מקומות שהיצר הרע בא, ואני לא מתגבר ואני נופל.

עד כאן היסוד הנפלא, שמביא לנו את ההקדמה:

גוי, אומרים רבותינו, לא מסוגל לקבל את זה, שיהודי מצליח לנתק את עצמו מיצר הרע.

בלעם הרשע, עומד ומברך את עם ישראל, וכולו יוצא בהתפעלות. מה הוא אומר?

(במדבר כג, כד) **הן עם פלביא יקום וכארי יתנשא...** אני לא מסוגל להבין, איך אתם כולכם קמים לותיקין, מיד בזריחה החמה, כולם מתפללים... אני לא מסוגל לצאת מהמיטה לפני תשע!

אומר רש"י - **הן עם כלביא יקום וגו'.** כשהן עומדים משנתם שחרית, הן מתגברין כלביא וכארי לחטוף את המצות, ללבוש טלית לקרא את שמע ולהניח תפלין.

גוי גם לא מסוגל להבין, אומרת הגמרא (מסכת סנהדרין לז, א), איך הקב"ה מתיר לאדם, לגור עם אשתו נידה, באותו בית, והתורה מתירה לו לגור איתה באותו חדר, איך יתכן דבר כזה !?

{ שיר השירים ז-ג } סוגה בשושנים שאפילו כסוגה של שושנים לא יפרצו בהן פרצות והיינו דאמר ליה הוא מינא לרב כהנא אמריתו נדה שרי לייחודי בהדי גברא אפשר אש בנעורת ואינה מהבהבת אמר ליה התורה העידה עלינו סוגה בשושנים שאפילו כסוגה בשושנים לא יפרצו בהן פרצות....

ישנה גמרא (מסכת עבודה זרה) שמספרת על גוי אחד, אמר שהוא לא מאמין, שהיהודים מרימים אבדות בשבת... עפ"י החשבון שהוא עשה, היהודים צריכים למצוא יותר אבדות, כי בשבת הם לא מרימים...

גוי לא מסוגל להבין, איך היהודי מתמודד עם זה !

ראיתי פעם סיפור, לא יודע אם הוא אמת או לא, אבל הוא כתוב – ר' חיים מצאנז קרא פעם ליהודי, ושאל אותו – מה תעשה, אם תמצא ארנק עם 20 אלף דולר ?

אמר לו היהודי – מה זאת אומרת מה ? שם בכיס והולך הביתה !

אמר לו הרבי – אתה גנב !

טוב.. בא יהודי שני, ושואל אותו – מה תעשה אתה, אם תמצא ארנק עם 20 אלף דולר ?

אמר לו היהודי – שם פתק השבת אבדה .

אמר לו הרבי – אתה שקרן !

שואל יהודי נוסף – מה תעשה אם תמצא ארנק עם 20 אלף דולר ?

אמר לו היהודי – כבוד הרב, אני לא ידוע מה אני עושה, קודם שאמצא, אחר כך אני יגיד לך מה אני עושה....

מה הוא אמר כאן ? למה הסיפור הזה כתוב כאן ?

הסיפור הזה בא לומר דבר אחד – אדם לא יודע מה הוא יעשה עם היצר הרע, כשהוא יהיה אצלו. כל זה בתאוריה – אני ילחם בו, אני ... אני... אתה לא יודע !

כשתגיע למבחן עם היצר הרע, רק אז אתה תדע אם אתה נילחם או לא נילחם... מצליח או לא מצליח....

גוי לא מסוגל להבין, איך יוסף, עמד בניסיון שלו...

שאלה מטרונה אחת את ר' יוסי – איך יתכן שיוסף עמד בניסיון של אשת פוטיפר ?! לא יכל להיות !

אמר לה ר' יוסי – מה שהתורה רצתה לכתוב, היא כתבה. יהודה ותמר היא כתבה, ויוסף היא גם כתבה, התורה לא מעלימה !

אדם יכל לעמוד, יש לו כוחות, להתגבר על היצר הרע, איך???

האדם מגיע למסקנה, שהוא מתנתק מהעבירה הזאת, העבירה הזאת כבר לא שייכת אליו. היצר הרע כבר לא מתופעל אצלו. כאן בעבירה הזאת, הוא **וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי**.

רבינו ירוחם ממיר, נותן לזה כותרת – מצוה שאדם עדין מתמודד איתה, קוראים לו **בוחר**. מצוה שאדם הצליח להתנתק מיצר הרע, נקרא **מוכרח**.

הוא מוכרח להתפלל, הוא מוכרח להניח תפילין וציצית ... אין לו בכלל יצר הרע, להתמודד עם זה.

מביא ר' ירוחם, את דברי האבן-עזרא, בפרשת יתרו, על הדיברה של לא תחמוד .

אומר האבן-עזרא - לא תחמוד. אנשים רבים יתמהו על זאת המצוה. איך יהיה אדם שלא יחמוד דבר יפה בלבו כל מה שהוא נחמד למראה עיניו. ועתה אתן לך משל. דע כי איש כפרי שיש לו דעת נכונה והוא ראה בת מלך שהיא יפה לא יחמוד אותה בלבו שישכב עמה. כי ידע כי זה לא יתכן. ואל תחשוב זה הכפרי שהוא כאחד מן המשוגעים שיתאוה שיהיו לו כנפים לעוף השמים. ולא יתכן להיות כאשר אין אדם מתאוה לשכב עם אמו אע"פ שהיא יפה. כי הרגילוהו מנעוריו לדעת שהיא אסורה לו. ככה כל משכיל צריך שידע כי אשה יפה או ממון לא ימצאנו אדם בעבור חכמתו ודעתו. רק כאשר חלק לו השם...

אומר ר' ירוחם ממיר – אני לא מבין, רבים יתמהו, והאבן-עזרא מביא תשובה !? מה מדובר כאן ?

אצל האבן-עזרא, מצוה של לא תחמוד, הפך להיות מוכרח. הגוף שלו עשה את זה בטבע כבר!

הוא לא מבין איזה ניסיון יש, בלא תחמוד. למה?

הוא אומר – בן-אדם לא חולם שיהיו לו כנפיים, אז הוא לא חולם, שהוא ייקח דבר שיש לזולת, למה?

כי הוא מנותק מזה לגמרי.

אומר האבן-עזרא אבל ישנם אנשים שעדין תמהים, "איך אדם לא יכל לחמוד?!" מי אלה?

אומר ר' ירוחם ממיר – אלה אנשים שעדין לא מוכרחים, הם עדין בוחרים. הם עדין מתמודדים עם היצר הרע.

הם שואלים "איך אפשר לחמוד?!"

רעיון, שאני לא רוצה להרחיב בו, אבל אני פשוט מביא את הדברים, למי שאוהב לעיין:

יש בספר משך חכמה, בפרשת שמות בהקדמה, כותב, שהאדם היחיד שהפך את כל גופו, להיות מוכרח ולא בוחר, זה משה רבינו.

משה רבינו, התנתק לגמרי מהיצר הרע. והראיה, שלא יכל להיות אחרת, כי הקב"ה אומר למשה רבינו – כי גם בך יאמינו לעולם.

שואל המשך חכמה – איך אפשר להאמין במשה רבינו לעולם, אם יש לו יצר הרע? והרי נאמר "אל תאמין בעצמך עד יום מותך" והרי נאמר בחז"ל "הכל משמים חוץ מיראת שמים"

אומר המשך חכמה – משה רבינו לא, כי הוא עקר מעצמו את היצר הרע, אצלו היצר הרע לא עובד.

לאחר ההקדמה הזאת, נוכל להגיע בס"ד, לראש השנה, ולהבין מה העבודה שלנו ביום הזה:

הזכרנו כבר לא אחת, את דבר הר"ן, במסכת ראש השנה, שם הוא עומד על הענין הזה, של היום הראשון בבריאה, היום של א' בתשרי, היום שבו נברא האדם...

אתמול היה כ"ה באלול, יום בריאת העולם ובע"ה, א' בתשרי, זה יום בריאת האדם הראשון.

כותב כאן הר"ן את הסדר – בראש השנה, א' תשרי, נברא אדם הראשון. **בְּשַׁעַר רֵאשׁוֹנָה עֵלָה בְּמַחְשָׁבָה, בְּשִׁנְיָה נִתְיַעַץ עִם מְלֹאכֵי הַשָּׁרָת, בְּשִׁלְיִשִּׁית כְּנֶס עֶפְרוֹ, בְּרִבְעִית גְּבֹלוֹ, בְּחַמִּישִׁית רְקֵמוֹ, בְּשִׁשִּׁית עֲשָׂאוֹ גֶלֶם, בְּשִׁבְעִית נֶפֶחַ בּוֹ נְשָׁמָה, בְּשְׁמִינִית הַכְּנִיסוֹ לְגֹן, בְּתִשְׁעִית נֶצְטָוָה, בְּעֶשְׂרִית עֶבֶר, בְּאַחַת עֶשְׂרֵה נִדּוֹן, בְּשָׁתִּים עֶשְׂרֵה יָצָא בְּדִימוֹס. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם, זֶה סִימָן לְבְּנִיךָ כְּשֶׁשָׁעֲמַדְתָּ לְפָנַי בְּדִין הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּצְאָתָּ בְּדִימוֹס, כִּדְ עֲתִידִין בְּנִיךָ לַעֲמֹד לְפָנַי בְּדִין בְּיוֹם זֶה וַיּוֹצֵאִין לְפָנַי בְּדִימוֹס, אֵימָתִי בְּחַדָּשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֲדָשׁ. וּמִכַּאן סָמַךְ, לְמָה שֶׁהָאָדָם נִידוֹן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, יוֹתֵר מִבְּשָׂאֵר הַיָּמִים.**

יוצא, שבא' בתשרי, היה חטא אדם הראשון. מה היה חטאו?

הקב"ה אומר לו, לא לאכל מעץ הדעת, למה?

כי בעץ הדעת יש טוב, ויש רע.

מה זה טוב ורע?

עד עכשיו כותב הרמב"ן, בתחילת ספר בראשית, שאדם הראשון היה מוכרח ולא בוחר.

אדם הראשון, אומר הרמב"ן, היה עושה בטבע, רק טוב. הוא היה כמו השמש והירח, שהם פועלי אמת ופעולתם אמת, והקב"ה אמר לו, לא לאכל מעץ הדעת, כי אם הוא יאכל, יהפוך להיות ממוכרח, לבוחר.

בא הנחש ופיתה אותו, שכדאי לו לאכל מעץ הדעת, כי כדאי לו להיות בוחר, ולהתגבר על היצר הרע.

יוצא, שאדם הראשון בראש השנה, ביום הראשון לבריאה, הוא היה בבחינת מוכרח ולא בוחר, כך הקב"ה ברא אותו.

באכילה מעץ הדעת, כותב הרמב"ן, הכניס לעצמו את הבחירה.

כותב הרמב"ן, בפרשת השבוע שלנו - ומל ה' אלהיך את לבבך. הקב"ה עתיד להסיר את ערלת הלב כשבוא המשיח, ואז מה יהיה?

נחזור לדרגה של אדם הראשון לפני החטא. מה היתה הדרגה ?

שהיינו בבחינת מוכרח ולא בוחר.

אם כך, נוכל עכשיו בע"ה להבין, את העבודה שלנו בראש השנה :

הקב"ה מבקש מאיתנו בקשה בראש השנה, שנהפוך את עצמנו, להיות בבחינת בוחר מבחינת מוכרח.

אומר לנו הקב"ה (ד, כו) **הַעֲיִדְתִּי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ...**

אומר רש"י – הסתכלו בשמים ובארץ, שמא שינו את תפקידם. השמש זורחת ושוקעת ולא מקבלת שום שכר...

פתח ר' ירוחם ממיר – מה הדמיון לשמש ולירח ? לשמש ולירח אין יצר הרע, לכם יש יצר הרע !

עפ"י הדברים שלנו, המשל הוא באופן נפלא – גם אנחנו כמו השמש והירח. ישנם מצוות מסוימות, שבהם הפכנו להיות שמש וירח.

מניחים תפילין, כמו שמש וירח. שומרים שבת, כמו שמש וירח. במצוות שאנחנו מקיימים אותם בדקות, בהם אנחנו נחשבים מוכרחים ולא בוחרים.

בראש השנה, אומר הקב"ה, אני מבקש ממכם דבר אחד – תהפכו את אותם מצוות, שהם אתם עדין נחשבים בוחרים, תהפכו בהם להיות מוכרחים.

איך תעשו את זה ?

אומר הקב"ה – **אמרו לפני מלכויות... כדי שתמליכוני עליכם.**

כותב הסבא מקלם – בני האדם, מוכנים להמליך את הקב"ה, על כל העולם כולו.

ריבונו של עולם, מאוסטרליה ועד הצד השני של הכדור, הכל שלך ! אתה תהיה מלך על כל הארץ, תמלוך על כולם !

תמלוך על הכל, חוץ ממני, אותי תשאיר חופשי !

אמרו לפני מלכויות... כדי שתמליכוני עליכם – אתה תמליך אותי עליך, במה ?

אם ישנה מצוה אחת, שעדין במצוה הזאת, אתה עדין לא נחשב למוכרח, עדין היצר הרע מתגבר עליך, תהפוך את המצוה הזאת למוכרח, ואז תוכל להמליך אותי.

זה נקרא המלכה של ראש השנה !

איך עושים את זה ?

אומרת התורה בפרשת השבוע – (ל, טו) **רְאֵה נִתְתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת-הַחַיִּים וְאֶת-הַטּוֹב וְאֶת-הַמָּוֶת וְאֶת-הָרָע.**

היום זה ראש השנה.

יש דבר אחד, שלא קשור לקיום מצוות, שבזה אין לאדם זכות בחירה, וזה החיים שלו.

לגבי החיים שלו, אין לו זכות בחירה !

לדוגמא – יש לו כוס שתיה, מלא ברעל.

הוא יגיד – תשמע, אם אני שותה את זה, וזה מלא ברעל, אני מת, ואם אני לא שותה, אז אני חי. אז החלטתי לא לשתות.

זה נקרא שיש לי בחירה ?

לא.

אין לך בחירה לגבי החיים שלך !

אדם יכל להיות בוחר, לא לגבי החיים שלו !

ינסה האדם לא לנשום – יגיד, אני יכל לנשום ואני יכל לא לנשום, החלטתי להפסיק.

תנסה להפסיק.. תצליח . תתקשר ! ☺

אין דבר כזה, שאדם יצליח להפסיק לנשום, אלא אם כן, הוא יחתוך לו את הקנה והושת .

אין דבר כזה, אדם לא בוחר לגבי החיים שלו – על כורחך את חי ועל כורחך את מת !

אומר הקב"ה – אתן לך את הפטנט , איך להפוך את העבירות שבהם אתה עדין בוחר, להפוך אותם למוכרח. איך ?

אומר הקב"ה - **רְאֵה נִתְתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת-הַחַיִּים הַחַיִּים הַחַיִּים האלה כוללים גם אֶת-הַטּוֹב וגם אֶת-הַמְּוֹת וְאֶת-הַרָע .**

המצוה שאתה עושה, כשתדע שהיא מאריכה לך חיים, אתה תרוץ לעשות אותה.

מי לא רוצה להאריך ימים !?

אנשים לוקחים ויטמינים ועוד כל מיני כדורים, כדי לנסות להאריך את החיים שלהם...

אומר הקב"ה – תעשה מצוות ! אלה החיים !

אם תדע, שכל עבירה שלך , חותכת אותך ממקור החיים , אם תדע שכל עבירה עבוך היא מוות, כמו שאם תדע עכשיו, שאתה הולך לדבר לשון הרע, אתה מת !

אם תכניס את זה לראש שלך, שכל עבירה מבחינתך היא מוות, אתה תתנתק מהרע !

אומר הקב"ה בראש השנה - **רְאֵה נִתְתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם** , היום זה ראש השנה... מה אני נותן ???

אֶת-הַחַיִּים וְאֶת-הַטּוֹב אם תדע שהטוב נותן חיים **אֶת-הַמְּוֹת וְאֶת-הַרָע** תדע שהמוות והעבירות מביאים רע.... מה תהיה התוצאה ???

וַיִּחַרְתָּ בְּחַיִּים ! אתה תבחר רק בטוב , כי האדם בטבעו, רוצה לבחור רק בטוב.

אם אלה דברינו עד עתה, נוכל בע"ה עכשיו להבין, שההמלכה של הקב"ה בראש השנה. אנחנו ניגשים בדחילו ורחימו לראש השנה.... **אמרו לפני מלכויות... כדי שתמליכוני עליכם...**

שאלנו – מה הייחודיות של ההמלכה של הקב"ה בראש השנה, על פני השנה כולה ?

בראש השנה, העבודה שלנו להמליך את הקב"ה. לקחת מצוות מסוימות שבהם אנחנו עדין נחשבים בוחרים , מצוות מסוימות, שבהם אנחנו עדין מתמודדים עם היצר הרע, לקחת אותם, ולהפוך אותם מבוחר למוכרח .

יסגור כל אחד את העיניים והאזנים , כל אחד עם התשוקות שלו, לדעת שכל מצוה שהוא מצליח להתגבר, כל מצוה שהוא מצליח לעצור את היצר הרע, ולהפוך את היצר הרע, ל - **וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי** , זו המלכה של הקב"ה.

אומר הקב"ה - **אמרו לפני מלכויות...** במה אתם ממליכים אותי ???

תקבלו **עליכם** עול מלכות שמים , אל תמליכו אותי על כל העולם, שם אני יכל להמליך את עצמי לבד !

הקב"ה מלך כאן קודם **בְּטָרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא...**

אמרו לפני מלכויות... כדי שתמליכוני עליכם... שההמלכה תהיה עליכם, אתם תקיימו עוד מצוות שתוכלו לעמוד בהם.

אנחנו נמצאים בע"ה, בסיומה של שנה, בס"ד, ודיברנו שפרשת כי-תבוא, יוצאת לפני ראש השנה, כי זה היסוד של הכרת טובה.

היסוד של הכרת הטובה הוא, שאנחנו צריכים להכיר טובה לקב"ה, ובוודאי בסיומה של שנה, לפני שהולכים להגיש רשימה חדשה של בקשות, דבר ראשון צריכים להודות לקב"ה....

אז בקהל רב, ארומם ואשבח לבורא יתברך , שזיכנו לשבת באהלה של תורה , וזיכנו ללמוד בדברי תורתו ולהגות בה , וכשם שאנחנו מודים , אנחנו מבקשים , שנזכה לשבת כולנו בצוותא , גם בשנה הבאה עלינו לטובה, ונזכה בע"ה, שלא נמוש התורה , לא מפינו ולא מפי זרענו ולא מזרע זרענו עד עולם, ונזכה להיכתב ולהיחתם בספרם של צדיקים גמורים, לשנת גאולה וישועה אמן ואמן !!!